

Робоча програма дисципліни «Банківська система з використанням управлінських інформаційних систем і технологій»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 123 · КОМП'ЮТЕРНА ІНЖЕНЕРІЯ

БАКАЛАВР

150

Годин

Загальний обсяг дисципліни

5

Кредити ЄКТС

Відповідно до стандарту

5

Модулі

Змістовних блоки курсу

Загальна інформація про дисципліну

Ідентифікація

Назва: Банківська система

Спеціальність: 123 Комп'ютерна інженерія

Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування в управлінських інформаційних системах і технологіях

Ступінь: Бакалавр

Обсяг: 150 годин / 5 кредитів ЄКТС

Модулів: 5 змістовних блоки

Підсумковий контроль: Іспит

Призначення дисципліни

Дисципліна «Банківська система з використанням управлінських інформаційних систем і технологій» формує у студентів системне розуміння структури, принципів функціонування та регулювання банківської системи України в контексті інформаційних технологій управління. Курс охоплює теоретичні основи банківської справи, діяльність Національного банку України, операції комерційних банків, банківський нагляд, кредитну та депозитну політику, а також цифрові технології у банківській сфері.

Дисципліна є профільною для підготовки бакалаврів зі спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія» за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа та страхування в управлінських інформаційних системах і технологіях» та забезпечує формування необхідних загальних і фахових компетентностей на перетині IT та фінансів.

Загальні компетентності

Аналітичне мислення

Здатність до аналізу, синтезу та критичного оцінювання інформації у фінансово-банківському контексті: виявлення суттєвих даних, порівняння фінансових показників, формування обґрунтованих висновків і висловлення власної позиції.

Самоорганізація

Уміння самостійно навчатися, планувати роботу та організовувати виконання завдань у визначені строки, зокрема під час підготовки аналітичних оглядів, розрахункових робіт та презентацій із банківської тематики.

Комунікація

Здатність до усної та письмової професійної комунікації: чітко пояснювати банківські та фінансові поняття, аргументовано відповідати на запитання, оформлювати звіти, висновки та аналітичні записки з банківської справи.

Командна робота

Відповідальність, ініціативність, дисциплінованість та готовність працювати в команді під час групового аналізу кейсів банківської практики, обговорення фінансових ситуацій та спільного пошуку рішень із застосуванням ІТ-інструментів.

Студент повинен вміти: аналізувати навчальну, статистичну та нормативну інформацію у сфері банківської діяльності; виділяти головне та узагальнювати результати; планувати власну діяльність і дотримуватися дедлайнів; коректно спілкуватися з викладачами та одногрупниками; брати участь у командній роботі та розподіляти обов'язки при виконанні проєктів.

Фахові компетентності

Розуміння банківської системи

Розуміння сутності банківської системи, її рівнів, функцій та ролі у фінансовій системі держави. Знання принципів функціонування Національного банку України та комерційних банків, їх організаційних форм, ліцензування та механізмів прийняття управлінських рішень із застосуванням ІТ.

Аналіз банківських показників

Здатність аналізувати фінансові показники банківських установ: активи, пасиви, капітал, ліквідність, кредитний портфель, прибутковість, нормативи НБУ та ефективність банківських операцій за допомогою інформаційних систем.

Банківські технології та інновації

Знання основ цифрового банкінгу, фінансових технологій (FinTech), систем електронних платежів, онлайн-банкінгу, кібербезпеки у банківській сфері та застосування інформаційних систем в управлінні банком.

Студент повинен вміти: оцінювати фінансовий стан банку за ключовими нормативними показниками; визначати роль і функції НБУ в грошово-кредитному регулюванні; характеризувати операції комерційних банків та їх вплив на економіку; орієнтуватися в основах банківського нагляду та регулювання; аналізувати вплив цифрових технологій на трансформацію банківського сектору.

Результати навчання

→ Пояснення банківських категорій

Пояснювати сутність банківських категорій та явищ: банківська система, грошово-кредитна політика, банківський нагляд, депозитні та кредитні операції, ліквідність, платоспроможність і банківські ризики.

→ Банківські операції та регулювання

Характеризувати активні та пасивні банківські операції, застосовувати методи оцінки фінансової стійкості банків, визначати основні нормативи регулювання та робити висновки щодо їх дотримання.

→ Аналіз банківської діяльності

Аналізувати основні показники діяльності банківських установ для виявлення сильних і слабких сторін їх функціонування, використовуючи дані НБУ та інформаційні системи аналізу.

→ Нормативно-правова база

Орієнтуватися в нормативно-правовій базі у сфері банківської діяльності; використовувати нормативні, інформаційні та технологічні ресурси для прийняття обґрунтованих рішень у банківській справі.

Банківська система: структура та регулювання

Тема 1.1

Сутність та структура банківської системи України. Еволюція банківської справи, рівні банківської системи, поняття банку, небанківських фінансових установ та їх роль у фінансовій системі.

Тема 1.2

Національний банк України як центральний банк. Функції, повноваження, інструменти грошово-кредитної політики НБУ, монетарне регулювання та вплив на банківський сектор.

Тема 1.3

Ліцензування та реєстрація банків в Україні. Порядок створення банку, вимоги до капіталу, ліцензійні умови, організаційна структура банку та корпоративне управління.

Тема 1.1 — Лекційний матеріал

Сутність та структура банківської системи України

Лекція 1 (2 год.): Поняття банківської системи як складової фінансової системи держави. Ознаки банківської системи: дворівнева структура, взаємозв'язок елементів, регульованість. Відмінність між банком і небанківською фінансовою установою. Еволюція банківської системи України: від радянської моделі до сучасної ринкової структури.

Рівні банківської системи: перший рівень — НБУ (центральний банк, регулятор, кредитор останньої інстанції); другий рівень — комерційні банки (державні, приватні, з іноземним капіталом). Небанківські фінансові установи: кредитні спілки, страхові компанії, лізингові компанії.

Ключові питання лекції

- Поняття та ознаки банківської системи як суб'єкта фінансового ринку
- Класифікація банків за формою власності, масштабом діяльності, спеціалізацією
- Дворівнева структура банківської системи України
- Функції банківської системи: акумуляція заощаджень, кредитування, платіжне посередництво
- Принципи функціонування банківської системи згідно із Законом України «Про банки і банківську діяльність»
- Взаємодія банківської системи з фінансовими ринками, підприємствами та державою

❏ Нормативна база: Закон України «Про банки і банківську діяльність» (№ 2121-III), Закон України «Про Національний банк України» (№ 679-XIV).

Тема 1.1 — Практичне заняття та СРС

Практичне заняття (2 год.)

Завдання 1. Порівняльний аналіз структури банківських систем: заповнення порівняльної таблиці банківських систем України, ЄС та США за критеріями (кількість рівнів, роль центрального банку, частка державних банків, ступінь концентрації капіталу).

Завдання 2. Кейс: аналіз динаміки кількості банків в Україні за 2015–2024 рр. за даними НБУ — виявлення причин скорочення кількості банків та висновки щодо консолідації сектору.

Завдання 3. Тестування за ключовими термінами теми (10 питань).

Самостійна робота (6 год.)

- Опрацювання Закону України «Про банки і банківську діяльність» (ст. 1–15) та конспектування ключових положень
- Підготовка порівняльної характеристики двох реальних банків різних форм власності (за відкритими даними НБУ)
- Складання схеми «Структура банківської системи України» з актуальними даними
- Опрацювання посібника: Мельник С. І., Шевченко Н. В., Висоцька І. Б. «Банківська система: навчальний посібник у схемах і таблицях» — тема 1

Очікуваний результат: студент вміє характеризувати структуру банківської системи України, наводити приклади банків різних видів та пояснювати їх роль у фінансовій системі.

Тема 1.2 — Лекційний матеріал

Національний банк України як центральний банк

Лекція 2 (2 год.): НБУ як центральний банк першого рівня: правовий статус, незалежність, підзвітність. Функції НБУ: емісійна, регуляторна, наглядова, валютна, платіжна. Органи управління НБУ: Рада НБУ та Правління НБУ — повноваження та відповідальність.

Інструменти грошово-кредитної політики НБУ: облікова ставка (процентна політика), операції на відкритому ринку, обов'язкові резерви, валютні інтервенції. Режим інфляційного таргетування в Україні: цілі, механізм, результати. Вплив монетарної політики на кредитний ринок та економіку.

Ключові питання лекції

- Правовий статус та незалежність НБУ
- Функції та повноваження НБУ відповідно до законодавства
- Грошово-кредитна політика НБУ: цілі та інструменти
- Інфляційне таргетування: сутність і застосування в Україні
- Валютне регулювання та курсова політика НБУ
- Роль НБУ в забезпеченні фінансової стабільності
- Звітність і прозорість НБУ: публікації та комунікація з ринком

Тема 1.2 — Практичне заняття та СРС

Практичне заняття (2 год.)

Завдання 1. Аналіз облікової ставки НБУ за 2022–2024 рр.: побудова графіка динаміки, виявлення зв'язку зі зміною інфляції та курсу гривні. Формулювання висновків.

Завдання 2. Кейс: оцінка ефективності монетарної політики НБУ в умовах воєнного стану — аналіз антикризових заходів, ухвалених НБУ у 2022–2024 рр. Обґрунтування відповіді.

Завдання 3. Міні-дискусія: «Чи є НБУ достатньо незалежним від уряду?» — аргументація позиції.

Самостійна робота (6 год.)

- Опрацювання Закону України «Про Національний банк України» (ст. 1–25) та конспектування ключових положень
- Підготовка аналітичної записки: «Грошово-кредитна політика НБУ в 2023–2024 рр.: заходи та результати» (1–2 сторінки)
- Складання порівняльної таблиці інструментів монетарної політики НБУ
- Пошук статистичних даних на сайті НБУ (bank.gov.ua) щодо облікової ставки та інфляції

Очікуваний результат: студент вміє аналізувати інструменти грошово-кредитної політики, пояснювати функції НБУ та оцінювати вплив монетарної політики на банківський сектор.

Тема 1.3 — Лекційний матеріал

Ліцензування та реєстрація банків в Україні

Лекція 3 (2 год.): Порядок створення та державної реєстрації банку в Україні: вимоги до засновників, мінімальний розмір статутного капіталу, документи для реєстрації. Ліцензування банківської діяльності НБУ: перелік банківських операцій, ліцензійні умови, процедура отримання ліцензії. Відкликання банківської ліцензії: підстави та наслідки.

Організаційна структура банку

1. Загальні збори акціонерів
2. Наглядова рада банку
3. Правління (виконавчий орган)
4. Служба внутрішнього аудиту
5. Комітети: кредитний, управління активами і пасивами, ризиків
6. Фронт-офіс, мідл-офіс, бек-офіс
7. ІТ-департамент та інформаційні системи управління
8. Служба фінансового моніторингу та комплаєнсу

Тема 1.3 — Практичне заняття та СРС

Практичне заняття (2 год.)

Завдання 1. Розробка схеми організаційної структури банку: визначення підрозділів, їх функцій та інформаційних потоків між ними з використанням ІТ-інструментів.

Завдання 2. Оцінка вимог до ліцензування: аналіз нормативних вимог НБУ до створення банку, порівняння з вимогами до небанківських фінансових установ.

Завдання 3. Презентація та захист міні-проєкту: «Проектування інформаційної системи управління банком» (3–5 хвилин на групу). Взаємооцінювання за критеріями.

Самостійна робота (6 год.)

- Опрацювання Закону України «Про банки і банківську діяльність» — розділ щодо реєстрації та ліцензування банків
- Підготовка реферату: «Корпоративне управління в банках: міжнародні стандарти та українська практика» (3–4 сторінки)
- Аналіз реального банку (з відкритих джерел): виявлення організаційної структури та ролі ІТ-підрозділу
- Опрацювання посібника: Крупка М. та ін. «Банківська система» (за ред. М. Крупки) — розділ «Реєстрація та ліцензування банків»

Очікуваний результат: студент вміє описувати порядок реєстрації та ліцензування банків, характеризувати організаційну структуру банку та визначати роль ІТ у корпоративному управлінні.

Ресурси банку та пасивні операції

Тема 2.1

Ресурси комерційного банку: власний капітал, залучені та запозичені кошти — склад, структура та показники достатності капіталу.

Тема 2.2

Депозитні операції банку. Класифікація депозитів, депозитна політика, методи управління депозитним портфелем та нарахування відсотків.

Тема 2.3

Недепозитні джерела ресурсів банку. Міжбанківські кредити, рефінансування НБУ, облігаційні позики, субординований борг та інші інструменти залучення ресурсів.

Тема 2.4

Управління пасивами банку. Вартість ресурсів, оптимізація структури пасивів, управління ліквідністю та відповідність активів і пасивів за строками.

Тема 2.1 — Лекційний матеріал

Ресурси комерційного банку

Лекція 4–5 (4 год.): Поняття банківських ресурсів та їх класифікація. **Власний капітал банку:** склад (статутний капітал, резервний фонд, нерозподілений прибуток, субординований борг), функції (захисна, оперативна, регулятивна). Нормативи достатності капіталу: Н1 (мінімальний розмір), Н2 (норматив регулятивного капіталу), Базель III вимоги.

Залучені кошти: депозити фізичних та юридичних осіб (до запитання, строкові), кошти на розрахункових рахунках. Запозичені кошти: міжбанківські кредити (овернайт, строкові), рефінансування НБУ, єврооблігації, субординований борг. Показники структури пасивів.

Нормативи НБУ

Обов'язкові економічні нормативи щодо капіталу: мінімальний розмір регулятивного капіталу, норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу, норматив достатності основного капіталу.

Ключові формули

- Норматив Н2 = $\frac{\text{Регулятивний капітал}}{\text{Активи, зважені за ризиком}} \times 100\% \geq 10\%$
- Норматив Н3 = $\frac{\text{Основний капітал}}{\text{Загальні активи}} \times 100\% \geq 7\%$
- Вартість залучених коштів = $\frac{\text{Сума сплачених відсотків}}{\text{Середній залишок депозитів}} \times 100\%$

Тема 2.1 — Практичне заняття та СРС

Практичне заняття (2 год.)

Задача 1. Розрахунок нормативів достатності капіталу банку Н2 та Н3 за умовними даними балансу. Порівняння з нормативними значеннями НБУ та формулювання висновків.

Задача 2. Аналіз структури пасивів банку: визначення питомої ваги власного капіталу, залучених та запозичених коштів. Порівняння показників за два роки.

Задача 3. Розрахунок вартості залучених ресурсів банку при різних видах депозитів та формування оптимальної структури пасивів.

Самостійна робота (8 год.)

- Опрацювання посібника: Крупка М. та ін. «Банківська система» — розділи «Ресурси банку», «Власний капітал»
- Виконання розрахункового завдання: аналіз ресурсної бази умовного банку за 2 роки (динаміка показників)
- Підготовка таблиці «Нормативи капіталу банків: вимоги НБУ та Базель III»
- Пошук даних про капіталізацію банківської системи України на сайті НБУ (bank.gov.ua)

Очікуваний результат: студент вміє розраховувати та інтерпретувати нормативи достатності капіталу, аналізувати структуру пасивів банку та оцінювати вартість банківських ресурсів.

Тема 2.2 — Лекційний матеріал

Депозитні операції банку

Лекція 6 (2 год.): Депозити як основне джерело залучення коштів банку. Класифікація депозитів: за строком (до запитання, строкові, ощадні), за валютою (гривневі, валютні), за суб'єктом (фізичні особи, юридичні особи, банки). Депозитна політика банку: цілі, принципи, чинники впливу на депозитну базу.

Нарахування відсотків за депозитами: прості відсотки, складні відсотки (капіталізація), ефективна відсоткова ставка.

Гарантування вкладів: Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО) — сума відшкодування, порядок виплат.

Управління депозитним портфелем

Методи управління депозитним портфелем: диверсифікація за видами та строками, цінова конкуренція (процентна ставка), неціновані методи залучення клієнтів (сервіс, цифрові канали). Ризики депозитної діяльності: ризик дострокового вилучення, відсотковий ризик. Вплив цифрових технологій на депозитний ринок: онлайн-депозити, мобільний банкінг.

Ключові формули

- Прості відсотки: $I = P \times r \times t / 365$
- Складні відсотки: $FV = PV \times (1 + r/n)^{n \times t}$
- Ефективна ставка: $r_{\text{eff}} = (1 + r/n)^n - 1$

Тема 2.2 — Практичне заняття та СРС

Практичне заняття (2 год.)

Задача 1. Розрахунок доходу вкладника при різних видах нарахування відсотків (прості, складні, з різною капіталізацією) та порівняння ефективних ставок.

Задача 2. Аналіз депозитного портфеля умовного банку: визначення структури за видами, строками та валютою. Розрахунок середньозваженої вартості залучених депозитних ресурсів.

Задача 3. Аналіз відхилень: порівняння депозитних ставок провідних банків України (за даними НБУ або відкритими джерелами), виявлення тенденцій та пропозиції щодо депозитної стратегії.

Самостійна робота (8 год.)

- Опрацювання посібника: Мельник С. І., Шевченко Н. В., Висоцька І. Б. «Банківська система» — теми «Депозитні операції», «ФГВФО»
- Виконання аналітичного завдання: порівняння депозитних програм двох банків України за умовами, ставками та цифровими каналами залучення
- Підготовка есе: «Роль цифрових технологій у трансформації депозитного ринку України»
- Розв'язання типових задач на розрахунок відсотків за депозитами (5 задач)

Очікуваний результат: студент вміє класифікувати депозити, розраховувати відсотки, аналізувати депозитну політику банку та оцінювати вплив цифрових каналів на залучення коштів.

Тема 2.3–2.4 — Лекційний матеріал

Недепозитні ресурси та управління пасивами банку

Лекція 7 (2 год.): Недепозитні джерела ресурсів: міжбанківські кредити (строкові та овернайт), рефінансування НБУ (тендерне рефінансування, кредити овернайт, стабілізаційні кредити). Облігаційні позики банку: умови емісії, обіг на ринку. Субординований борг: поняття, умови залучення, вплив на регулятивний капітал. Сек'юритизація активів як інструмент управління пасивами.

Управління пасивами банку: вартість ресурсів та її оптимізація, управління ліквідністю (нормативи Н4, Н5, Н6 НБУ), відповідність активів і пасивів за строками (GAP-аналіз), управління відсотковим ризиком.

Цінова стратегія залучення ресурсів

Цінові стратегії банку при залученні ресурсів: стратегія цінового лідера (залучення найдешевших ресурсів), стратегія диференціації (унікальні умови та сервіс), стратегія таргетування сегментів клієнтів. Вплив ринкових умов та монетарної політики НБУ на вартість пасивів. Цифрові платформи як канал залучення ресурсів (необанки, онлайн-депозити).

- Нормативи ліквідності НБУ: Н4 (миттєва $\geq 20\%$), Н5 (поточна $\geq 40\%$), Н6 (короткострокова $\geq 60\%$)
- GAP-аналіз: співвідношення активів і пасивів за строками погашення
- Вартість сукупних ресурсів: середньозважена вартість усіх джерел фінансування

Тема 2.3–2.4 — Практичне заняття та СРС

Практичне заняття (2 год.)

Задача 1. Розрахунок нормативів ліквідності банку (Н4, Н5, Н6) за умовними даними. Діагностика ризику ліквідності та пропозиції щодо оптимізації структури пасивів.

Задача 2. GAP-аналіз банку: розподіл активів та пасивів за строками погашення, визначення розривів ліквідності та відсоткового ризику.

Задача 3. Кейс: порівняльний аналіз вартості ресурсів двох банків та розробка рекомендацій щодо оптимізації структури пасивів для зниження витрат на залучення коштів.

Самостійна робота (8 год.)

- Опрацювання посібника: Крупка М. та ін. «Банківська система» — розділ «Управління пасивами» та «Ліквідність банку»
- Підготовка аналітичної записки: «Ліквідність банківської системи України у 2023–2024 рр.» (за даними НБУ)
- Аналіз звітності реального банку: розрахунок нормативів ліквідності та GAP-аналіз
- Розв'язання задач на розрахунок нормативів ліквідності та вартості ресурсів (4 задачі)

Очікуваний результат: студент вміє розраховувати нормативи ліквідності, проводити GAP-аналіз, визначати вартість банківських ресурсів та обґрунтовувати управлінські рішення щодо пасивів банку.

Активні операції банку та кредитування

Тема 3.1

Активні операції банку: склад, структура та класифікація.
Кредитні операції як основний вид активних операцій.
Управління активами банку.

Тема 3.2

Кредитна політика банку. Принципи кредитування, кредитний процес, оцінка кредитоспроможності позичальника та управління кредитним ризиком.

Тема 3.3

Споживче та іпотечне кредитування. Особливості, умови, ризики роздрібного кредитування та роль скорингових систем і ІТ-рішень у оцінці позичальників.

Тема 3.4

Проблемні активи банку та управління ними. NPL (непрацюючі кредити): поняття, причини виникнення, методи роботи з проблемними кредитами та стрес-тестування.

Тема 3.1 — Лекційний матеріал

Активні операції банку

Лекція 8–9 (4 год.): Поняття активних операцій банку та їх класифікація: кредитні (позики фізичним і юридичним особам, міжбанківські кредити), інвестиційні (цінні папери, частки в капіталі), касові (готівкові операції), валютні (купівля-продаж валюти), інші (лізинг, факторинг). Структура активів банку та її аналіз. Нормативи якості активів НБУ.

Управління активами банку: принципи управління (ліквідність, доходність, ризик), моделі управління активами (метод загального фонду, метод конверсії коштів). Показники ефективності активів: ROA, рентабельність кредитного портфеля, частка непрацюючих кредитів.

Показники якості активів

- **ROA** = Чистий прибуток / Середні активи × 100%
- **Частка кредитів в активах** = Кредитний портфель / Активи × 100%
- **Рівень NPL** = Непрацюючі кредити / Кредитний портфель × 100%
- **Коефіцієнт покриття NPL** = Резерви / NPL × 100%

Аналіз якості активів: порівняння з нормативами НБУ та галузевими показниками. Станом на кінець 2023 р. рівень NPL в банківській системі України становив близько 33%.

Тема 3.1 — Практичне заняття та СРС

Практичне заняття (2 год.)

Задача 1. Аналіз структури активів умовного банку: розрахунок питомої ваги кожної статті, визначення тенденцій та оцінка якості активів.

Задача 2. Розрахунок показників ефективності активів (ROA, рентабельність кредитного портфеля, рівень NPL) та їх порівняльний аналіз за два роки.

Задача 3. Кейс: аналіз активів реального банку за відкритою фінансовою звітністю — формулювання висновків щодо якості та ефективності управління активами.

Самостійна робота (8 год.)

- Опрацювання посібника: Крупка М. та ін. «Банківська система» — розділ «Активні операції банку»
- Аналіз фінансових результатів реального банку за відкритою звітністю (розрахунок ROA, ROE, рівень NPL)
- Підготовка аналітичної записки: «Якість активів банківської системи України: сучасний стан та тенденції» (за даними НБУ)
- Розв'язання комплексного розрахункового завдання з визначення всіх показників якості активів банку

Очікуваний результат: студент вміє аналізувати структуру активів банку, розраховувати показники їх якості та ефективності, інтерпретувати результати та робити обґрунтовані висновки.

Тема 3.2–3.3 — Лекційний матеріал

Кредитна політика та споживче кредитування

Лекція 10 (2 год.): Кредитна політика банку: мета, принципи, елементи (стандарти кредитування, ліміти, ціноутворення). Кредитний процес: заявка → аналіз → рішення → видача → моніторинг → погашення. Оцінка кредитоспроможності позичальника: методи (5C, CART, фінансовий аналіз), кредитний рейтинг, скоринг. Управління кредитним ризиком: резервування (МСФЗ 9 — ECL-підхід), ліміти, диверсифікація.

Споживче та іпотечне кредитування: особливості роздрібного кредитування, кредитні картки, автокредити, іпотека. Скорингові системи та IT-рішення для оцінки позичальників: кредитні бюро, автоматизовані системи прийняття рішень (AI/ML у кредитуванні).

Ключові питання лекції

- Принципи банківського кредитування: поворотність, строковість, платність, цільовий характер, забезпеченість
- Класифікація кредитів за строком, забезпеченням, цільовим призначенням
- Оцінка кредитоспроможності за методом 5C (Character, Capacity, Capital, Collateral, Conditions)
- Скоринг: статистичні моделі та AI/ML підходи до оцінки позичальників
- Формування резервів за кредитними операціями (ECL-підхід відповідно до МСФЗ 9)
- Роль кредитних бюро в управлінні кредитним ризиком

Тема 3.2–3.4 — Практичне заняття та СРС

Практичне заняття (2 год.)

Задача 1. Оцінка кредитоспроможності умовного позичальника (фізичної та юридичної особи) за методом 5С та фінансовими коефіцієнтами. Формулювання рекомендацій щодо видачі кредиту.

Задача 2. Розрахунок суми кредиту, відсотків, графіка погашення (ануїтетний та диференційований методи). Порівняння умов кредитування для позичальника.

Задача 3. Кейс: проєктування спрощеної скорингової моделі для оцінки заявок на споживчий кредит — визначення ключових факторів та їх вагових коефіцієнтів.

Самостійна робота (8 год.)

- Опрацювання Постанови НБУ № 351 від 30.06.2023 «Про визначення банками розміру кредитного ризику» — ключові положення
- Підготовка аналітичної записки: «Банківське кредитування в Україні: стан, виклики та перспективи у 2023–2024 рр.»
- Аналіз кредитного портфеля реального банку (за відкритими даними): структура, рівень NPL, резерви
- Розв'язання задач на розрахунок графіка погашення кредиту та резервів (4 задачі)

Очікуваний результат: студент вміє оцінювати кредитоспроможність позичальника, розраховувати параметри кредиту, управляти кредитним ризиком та проєктувати базові скорингові рішення.

Банківські послуги, розрахунки та цифровий банкінг

Тема 4.1

Розрахунково-касові операції банку. Платіжна система України, форми безготівкових розрахунків, касові операції та організація готівкового обігу.

Тема 4.2

Операції банків з цінними паперами. Емісійні, інвестиційні та посередницькі операції банків на фондовому ринку, формування інвестиційного портфеля.

Тема 4.3

Валютні операції банків. Купівля-продаж валюти, валютне кредитування, валютний ризик та інструменти його хеджування. Міжнародні розрахунки.

Тема 4.4

Цифровий банкінг та FinTech. Онлайн-банкінг, мобільні застосунки, необанки, API-банкінг, блокчейн у банківській сфері, кібербезпека та цифрова трансформація банків.

Тема 4.1 — Лекційний матеріал

Розрахунково-касові операції банку

Лекція 11 (2 год.): Платіжна система України: структура (СЕП НБУ, ПРОСТІР, Visa, Mastercard), учасники, принципи функціонування. Безготівкові форми розрахунків: платіжне доручення, платіжна вимога-доручення, акредитив, інкасо, чек. Електронні платіжні системи: СЕП НБУ, Prozorro, SEPA, SWIFT. Касові операції: приймання та видача готівки, робота з банкоматами, обмін валюти.

Відкриття та ведення рахунків клієнтів: поточні рахунки (фізичних осіб, ФОП, юридичних осіб), вимоги до відкриття, фінансовий моніторинг (KYC, AML). Комісійні доходи банку від розрахунково-касового обслуговування.

Ключові питання лекції

- Структура та учасники платіжної системи України
- Форми безготівкових розрахунків та їх порівняльна характеристика
- СЕП НБУ: функціонування системи електронних платежів
- Касові операції банку та порядок роботи з готівкою
- KYC (Know Your Customer) та AML (Anti-Money Laundering) у банківській практиці
- Комісійні доходи від розрахунково-касового обслуговування
- Цифрові платіжні рішення: Pay-сервіси, QR-коди, NFC-платежі

Тема 4.1 — Практичне заняття та СРС

Практичне заняття (2 год.)

Задача 1. Оформлення розрахункових документів: заповнення платіжного доручення, перевірка реквізитів, розрахунок комісії банку за проведення платежу.

Задача 2. Порівняльний аналіз форм безготівкових розрахунків: заповнення порівняльної таблиці за критеріями (строки, витрати, ризики, сфери застосування). Обґрунтування вибору для конкретних бізнес-ситуацій.

Задача 3. Кейс: проєктування схеми KYC/AML-процесів для нового клієнта банку з використанням цифрових інструментів ідентифікації.

Самостійна робота (8 год.)

- Опрацювання Закону України «Про платіжні послуги» від 30.06.2021 № 1591-IX — ключові положення
- Підготовка аналітичної записки: «Розвиток безготівкових платежів в Україні: досягнення та виклики» (за даними НБУ)
- Ознайомлення з технологією СЕП НБУ та SWIFT: порівняльний аналіз
- Підготовка таблиці «Методи AML/KYC: переваги та обмеження у цифровому банкінгу»

Очікуваний результат: студент вміє характеризувати форми безготівкових розрахунків, оформляти платіжні документи та розуміти процедури фінансового моніторингу в банку.

Тема 4.2–4.3 — Лекційний матеріал

Операції з цінними паперами та валютні операції банків

Лекція 12 (2 год.): Операції банків із цінними паперами: емісійні (розміщення акцій і облігацій клієнтів), інвестиційні (купівля ОВДП, корпоративних облігацій, акцій), посередницькі (андеррайтинг, брокерські послуги). Формування та управління інвестиційним портфелем банку: цілі (дохідність, ліквідність), принципи диверсифікації, оцінка портфеля (дюрація, VaR).

Валютні операції банків: купівля-продаж іноземної валюти (конверсійні операції), валютне кредитування та депозити, міжнародні розрахунки (акредитиви, інкасо, SWIFT). Валютний ризик банку: відкрита валютна позиція (ОВП), нормативи НБУ. Хеджування валютного ризику: форварди, ф'ючерси, опціони, свопи.

Ключові питання лекції

- Класифікація операцій банків із цінними паперами
- ОВДП як основний інструмент інвестиційного портфеля українських банків
- Управління інвестиційним портфелем: дохідність, ліквідність, ризик
- Відкрита валютна позиція банку та нормативи НБУ ($\pm 10\%$ від капіталу)
- Хеджування валютних ризиків деривативами
- Міжнародні розрахунки: акредитив, інкасо, SWIFT, кореспондентські відносини

Тема 4.4 — Лекційний матеріал

Цифровий банкінг та FinTech

Лекція 13 (2 год.): Цифрова трансформація банківського сектору: драйвери, тенденції, виклики. Онлайн-банкінг та мобільні застосунки: функціонал, UX/UI, безпека. Необанки (цифрові банки без фізичних відділень): бізнес-модель, приклади (monobank, ПриватБанк, Sense Bank). API-банкінг та концепція відкритого банкінгу (Open Banking): PSD2, відкриті API, екосистема FinTech.

Блокчейн у банківській сфері: смарт-контракти, цифрові валюти центральних банків (CBDC), токенизація активів. Штучний інтелект і машинне навчання в банкінгу: скоринг, чат-боти, виявлення шахрайства. Кібербезпека банків: основні загрози, стандарти (PCI DSS, ISO 27001), регуляторні вимоги НБУ.

Ключові питання лекції

- FinTech-екосистема: платіжні сервіси, роботизовані радники, цифрові кредитори
- Онлайн-банкінг: архітектура, безпека, UX-проектування
- Open Banking та API-інтеграції: стандарти та українська практика
- AI/ML у банківській сфері: автоматизація, скоринг, антифрод
- CBDC (цифрова гривня): концепція НБУ та міжнародний досвід
- Кібербезпека: регулювання НБУ, типові атаки на банківські системи

Тема 4.2–4.4 — Практичне заняття та СРС

Практичне заняття (2 год.)

Завдання 1. Аналіз інвестиційного портфеля умовного банку (ОВДП, корпоративні облігації): розрахунок дохідності до погашення, дюрації та оцінка ризику.

Завдання 2. Проектування архітектури мобільного банківського застосунку: визначення ключових функцій, інтеграцій (API НБУ, платіжні системи) та вимог до кібербезпеки.

Завдання 3. Підсумкова дискусія: «Яка роль цифрових технологій у майбутньому банківської системи України?» — аргументація позиції з урахуванням FinTech-тенденцій.

Самостійна робота (8 год.)

- Опрацювання посібника: Ковальчук І. П. «Інновації в банківському секторі України: виклики та перспективи розвитку» // Фінансовий простір. — 2023. — Т. 27, № 1. — С. 55–63
- Підготовка аналітичної записки: «Цифровий банкінг в Україні: сучасний стан та перспективи» (за відкритими даними)
- Аналіз мобільного застосунку реального банку (UI/UX, безпека, функціонал) та підготовка порівняльного огляду двох банківських додатків
- Розв'язання задач на розрахунок дохідності та дюрації облігаційного портфеля (3 задачі)

Очікуваний результат: студент вміє аналізувати інвестиційний портфель банку, проектувати архітектуру цифрових банківських сервісів та оцінювати ризики кіберзагроз.

Банківський нагляд, безпека та фінансова стабільність

Тема 5.1

Банківський нагляд і регулювання. Система пруденційного нагляду НБУ, нормативи регулювання, інспектування та дистанційний нагляд.

Тема 5.2

Фінансова безпека банку та антикризове управління. Банківські ризики, стрес-тестування, раннє втручання НБУ та процедури виведення банку з ринку.

Тема 5.3

Фінансові результати та ефективність банківської діяльності. Доходи, витрати, прибутковість банку, ROA, ROE, показники ефективності та їх аналіз.

Тема 5.4

Стратегічний розвиток банківської системи України. Реформи банківського сектору, інтеграція до ЄС (CRR/CRD), фінансова стійкість та перспективи розвитку.

Тема 5.1 — Лекційний матеріал

Банківський нагляд і регулювання

Лекція 14–15 (4 год.): Система банківського нагляду в Україні: правові основи, органи нагляду (НБУ, ФГВФО), цілі та принципи пруденційного нагляду. Нормативи регулювання НБУ: нормативи капіталу (Н1, Н2, Н3), нормативи ліквідності (Н4, Н5, Н6), нормативи кредитного ризику (Н7, Н8, Н9, Н10), норматив інвестування (Н11), норматив відкритої валютної позиції.

Форми нагляду: дистанційний нагляд (аналіз звітності, CAMELS, SREP), інспекційний нагляд (виїзні перевірки). Міжнародні стандарти банківського нагляду: Базельські угоди (Базель I, II, III): капітал, ліквідність (LCR, NSFR), важіль (леверидж).

Шляхи підвищення фінансової стійкості банків

- Нарощування капіталу та підвищення нормативу Н2 вище мінімального рівня
- Зниження рівня непрацюючих кредитів (NPL) та активна робота із заставами
- Диверсифікація джерел доходів (розвиток комісійних операцій, FinTech)
- Впровадження ефективних систем управління ризиками (ERM, ICAAP)
- Цифровізація операцій для зниження операційних витрат
- Посилення систем кібербезпеки та захисту персональних даних клієнтів
- Стратегічне партнерство з FinTech-компаніями та розвиток Open Banking

Тема 5.1 — Практичне заняття та СРС

Практичне заняття (2 год.)

Завдання 1. CAMELS-аналіз умовного банку: оцінка капіталу (C), якості активів (A), менеджменту (M), доходів (E), ліквідності (L) та ринкового ризику (S). Формулювання наглядових висновків.

Завдання 2. Розрахунок основних нормативів регулювання банку (Н1–Н6) за умовними даними балансу. Порівняння з нормативними значеннями НБУ та діагностика фінансового стану.

Завдання 3. Кейс: аналіз конкурентної позиції реального українського банку та розробка рекомендацій щодо підвищення його фінансової стійкості.

Самостійна робота (8 год.)

- Опрацювання посібника: Крупка М. та ін. «Банківська система» — розділ «Банківський нагляд та регулювання»
- Підготовка аналітичної записки: «Пруденційний нагляд НБУ: інструменти та ефективність у 2023–2024 рр.»
- Проведення CAMELS-аналізу реального банку (за відкритими даними)
- Опрацювання статті: Корнєєв В. та ін. «Компаративний аналіз банківського кредитування підприємств України в умовах війни» // Фінансово-кредитна діяльність. — 2024. — № 6(59). — С. 11–23

Очікуваний результат: студент вміє проводити CAMELS-аналіз, розраховувати нормативи НБУ, оцінювати відповідність банку стандартам Базель III та розробляти рекомендації щодо підвищення фінансової стійкості.

Тема 5.2 — Лекційний матеріал

Фінансова безпека банку та антикризове управління

Лекція 16 (2 год.): Фінансова безпека банку: поняття, складові (операційна, кредитна, ринкова, ліквіднісна, репутаційна, кіберзагрози). Банківські ризики: класифікація (кредитний, ринковий, операційний, ліквіднісний, комплаєнс-ризик). Методи управління ризиками: ідентифікація, оцінка (VaR, стрес-тестування), моніторинг, реагування. Стрес-тестування НБУ: сценарійний підхід (базовий та несприятливий сценарії).

Кризові явища у банківській сфері: ознаки кризи банку, стадії (рання, гостра, кризова). Антикризові заходи НБУ: раннє втручання (early intervention), тимчасова адміністрація, виведення банку з ринку. Процедури виведення банку з ринку: ФГВФО, механізм bail-in, продаж банку, ліквідація.

Антикризове управління

Кризові явища у банківській системі України: ознаки системної кризи (масовий відтік депозитів, падіння капіталу, відмова від міжбанківського кредитування). Уроки банківської кризи 2014–2016 рр. та стійкість системи під час воєнного стану 2022–2024 рр.

- Показники ранніх попереджень: NPL, LCR, NSFR, адекватність капіталу
- Стрес-тести НБУ 2023: базовий та несприятливий сценарії
- Механізм Фонду гарантування вкладів фізичних осіб
- Санація банку: поняття та умови проведення

Тема 5.2 — Практичне заняття та СРС

Практичне заняття (2 год.)

Завдання 1. Складання карти ризиків банку (матриця «ймовірність × вплив»): ідентифікація кредитних, ринкових, операційних та кіберризиків. Розробка заходів реагування.

Завдання 2. Розрахунок показників фінансової стійкості банку та нормативів ліквідності. Діагностика ознак фінансової кризи та раннє попередження.

Завдання 3. Кейс: розробка антикризового плану для банку, що має ознаки фінансових труднощів (підвищений рівень NPL, порушення нормативів). Обґрунтування запропонованих заходів.

Самостійна робота (8 год.)

- Опрацювання Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (№ 4452-VI) — ключові положення
- Підготовка аналітичної записки: «Фінансова стабільність банківської системи України в умовах воєнного стану: виклики та механізми зміцнення»
- Ознайомлення зі Звітом НБУ про фінансову стабільність за 2024 рік (bank.gov.ua)
- Підготовка таблиці «Методи управління банківськими ризиками: класифікація та інструменти»

Очікуваний результат: студент вміє ідентифікувати та оцінювати банківські ризики, розробляти антикризові заходи та розуміти механізми виведення банку з ринку.

Тема 5.3 — Лекційний матеріал

Фінансові результати та ефективність банківської діяльності

Лекція 17 (2 год.): Доходи банку: процентні доходи (за кредитами, цінними паперами), комісійні доходи (розрахунково-касове обслуговування, гарантії, конвертація), торговельний дохід (операції з цінними паперами та валютою), інші операційні доходи. Витрати банку: процентні витрати (за депозитами, запозиченнями), комісійні витрати, операційні витрати (зарплата, адмінвитрати), відрахування в резерви. Чистий процентний дохід (NII), чиста процентна маржа (NIM).

Прибутковість банку: прибуток до оподаткування, чистий прибуток. Оподаткування банків (18%). Розподіл прибутку банку. Аналіз звіту про прибутки та збитки банку.

Показники ефективності банку

- **ROA** = Чистий прибуток / Середні активи $\times 100\%$
- **ROE** = Чистий прибуток / Власний капітал $\times 100\%$
- **NIM** = Чистий процентний дохід / Середні дохідні активи $\times 100\%$
- **CIR** (Cost-to-Income) = Операційні витрати / Операційний дохід $\times 100\%$
- **Чиста процентна маржа** = (Процентні доходи – Процентні витрати) / Активи $\times 100\%$

Аналіз ефективності: порівняння з галузевими нормативами та міжнародними стандартами. Динамічний та факторний аналіз зміни прибутковості банку.

Тема 5.3 — Практичне заняття та СРС

Практичне заняття (2 год.)

Задача 1. Розрахунок чистого процентного доходу, операційного та чистого прибутку банку за умовними даними звіту про фінансові результати. Визначення суми податку.

Задача 2. Розрахунок показників ефективності банку (ROA, ROE, NIM, CIR) та їх порівняльний аналіз за два роки. Висновки щодо динаміки прибутковості.

Задача 3. Факторний аналіз зміни прибутку банку: вплив зміни обсягу активів, NIM та CIR на величину чистого прибутку.

Самостійна робота (8 год.)

- Опрацювання посібника: Крупка М. та ін. «Банківська система» — розділ «Фінансові результати банку»
- Аналіз фінансових результатів реального банку за відкритою звітністю (розрахунок ROA, ROE, NIM, CIR)
- Підготовка аналітичної записки: «Прибутковість банківської системи України у 2023–2024 рр.: сучасний стан та тенденції» (за даними НБУ)
- Розв'язання комплексного розрахункового завдання з визначення всіх показників ефективності банку

Очікуваний результат: студент вміє розраховувати та аналізувати показники доходів, витрат і прибутковості банку, інтерпретувати результати та робити обґрунтовані висновки щодо ефективності банківської діяльності.

Тема 5.4 — Лекційний матеріал та СРС

Стратегічний розвиток банківської системи України

Лекція 18 (2 год.): Реформи банківського сектору України: очищення банківської системи (2014–2016), впровадження Базель III, МСФЗ 9, реформа корпоративного управління. Стратегія НБУ з розвитку фінансового сектору на 2020–2025 рр. Інтеграція банківської системи України до ЄС: вимоги CRR/CRD IV, директива PSD2, BRRD (механізм bail-in), перспективи членства.

Перспективи розвитку: відновлення банківського кредитування після воєнного стану, залучення іноземних інвестицій, розвиток «зеленого» фінансування (ESG), цифрова гривня (е-гривня), Open Banking та розвиток FinTech-екосистеми.

Самостійна робота (10 год.)

- Опрацювання Стратегії НБУ з розвитку фінансового сектору України до 2025 р. (bank.gov.ua)
- Підготовка комплексного аналітичного завдання: оцінка ефективності діяльності реального банку за системою показників (ROA, ROE, NIM, CIR, нормативи НБУ)
- Підготовка презентації: «Стратегія розвитку обраного банку в контексті євроінтеграції» (10–12 слайдів)
- Систематизація матеріалу всього курсу для підготовки до іспиту

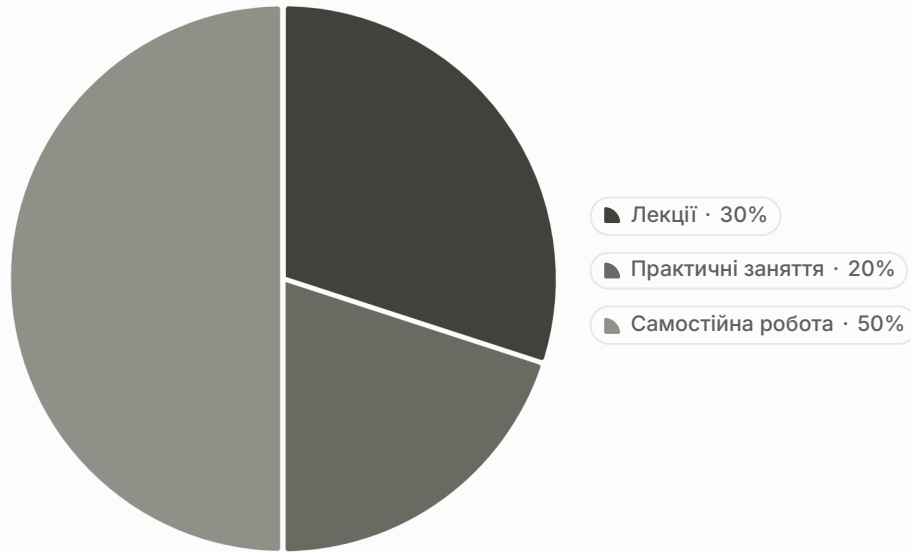
Очікуваний результат: студент вміє оцінювати перспективи розвитку банківської системи, аналізувати вплив євроінтеграційних процесів на банківський сектор та визначати стратегічні пріоритети його розвитку.

Розподіл навчального часу – 150 годин

Модуль	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	СРС (год.)
Модуль 1	Тема 1.1 – Структура банківської системи	2	2	6
	Тема 1.2 – НБУ та монетарна політика	2	2	6
	Тема 1.3 – Ліцензування та структура банку	2	2	6
Модуль 2	Тема 2.1 – Ресурси та капітал банку	4	2	8
	Тема 2.2 – Депозитні операції	2	2	8
	Тема 2.3–2.4 – Недепозитні ресурси та управління пасивами	2	2	8
Модуль 3	Тема 3.1 – Активні операції банку	4	2	8
	Тема 3.2–3.4 – Кредитування та кредитний ризик	4	2	8
Модуль 4	Тема 4.1 – Розрахунково-касові операції	2	2	8
	Тема 4.2–4.3 – Операції з ЦП та валютні операції	2	2	8
	Тема 4.4 – Цифровий банкінг та FinTech	2	2	8
Модуль 5	Тема 5.1 – Банківський нагляд і регулювання	4	2	8
	Тема 5.2 – Фінансова безпека банку	2	2	8
	Тема 5.3 – Фінансові результати банку	2	2	8
	Тема 5.4 – Стратегічний розвиток	2	2	10
Разом		45	30	75

 Загальний обсяг: **150 годин = 5 кредитів ЄКТС**. Розподіл є орієнтовним і може коригуватися відповідно до специфіки навчального процесу.

Структура навчального часу

Коментар до розподілу

Загальний обсяг — **150 годин (5 кредитів ЄКТС)** — розподілено між трьома формами роботи для забезпечення балансу між теорією та практикою.

Лекції — 45 год. (30%)

Системне подання ключового теоретичного матеріалу з банківської справи з використанням наочних схем, таблиць і актуальних прикладів із банківської практики України.

Практичні — 30 год. (20%)

Відпрацювання навичок, розв'язання задач, аналіз банківських кейсів, дискусії та захист міні-проектів з FinTech та цифрового банкінгу.

Самостійна робота — 75 год. (50%)

Поглиблене вивчення, підготовка завдань, робота з джерелами. Самостійна робота становить **50% обсягу дисципліни**.

Самостійна робота студентів — Детальний опис

Опрацювання літератури

Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу за підручниками з банківської системи (Крупка, Мельник та ін.), нормативно-правовими актами (Закон «Про банки і банківську діяльність», НБУ-нормативи), науковими статтями у фахових виданнях. Студент конспектує ключові положення, виділяє головні поняття та порівнює підходи різних авторів.

Індивідуальні завдання

Виконання розрахункових завдань (нормативи НБУ, показники ефективності банку, кредитні розрахунки); аналітичних завдань (порівняльний аналіз банків, структура активів і пасивів, динаміка показників); творчих завдань — есе, аналітичні записки, міні-дослідження з актуальних питань банківського сектору.

Робота з інформаційними ресурсами

Опрацювання офіційних сайтів: НБУ (bank.gov.ua), Верховної Ради (zakon.rada.gov.ua), Міністерства фінансів (mof.gov.ua), ФГВФО (fg.gov.ua), Держстату (ukrstat.gov.ua). Аналіз статистичних звітів НБУ, пошук актуальних даних для аналітичних завдань.

Підготовка до занять

Підготовка до практичних занять (опрацювання умов задач, повторення теорії банківських нормативів); підготовка до тестувань (ключові терміни, формули); підготовка до контрольних робіт за кожним модулем та до підсумкового іспиту (систематизація знань).

Форми контролю знань

1

Поточний контроль

Завдання: розрахункові та аналітичні вправи за темами змістовного модуля (нормативи НБУ, аналіз банківської звітності, кредитні розрахунки).

Оцінюються регулярність виконання завдань, якість відповідей і рівень засвоєння матеріалу. Поточний контроль формує накопичувальну оцінку протягом семестру. Проводиться після кожної теми у формі тестування (10–15 питань) або усного опитування.

2

Проміжний контроль

Самостійна робота — комплексне ситуаційне завдання або аналітична записка, які охоплюють теми змістовних модулів (теоретичні питання, розрахунок нормативів, аналіз банківської діяльності). Оцінюються повнота відповіді, правильність розрахунків та обґрунтованість висновків. Проводиться після завершення кожного змістовного модуля.

3

Підсумковий контроль — Іспит

Іспит відповідно до навчального плану. Форма проведення — комбінована: тестові завдання (теоретична частина) та практичні задачі (розрахункова частина). Підсумкова оцінка враховує результати поточного, проміжного та підсумкового контролю: **100-бальна система** з переведенням у національну шкалу та ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F).

Методи викладання

Викладання дисципліни «Банківська система» поєднує класичні академічні та інтерактивні методи, що забезпечує формування не лише міцної теоретичної бази, а й практичних навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності на перетині комп'ютерної інженерії та фінансово-банківської сфери.

Лекції

Системне подання теоретичного матеріалу з банківської справи з використанням наочних схем, таблиць і прикладів із банківської практики; студенти ведуть конспекти та задають уточнювальні запитання.

Кейс-стаді

Аналіз реальних ситуацій із банківської практики України; студенти виявляють проблему, пропонують рішення та обґрунтовують висновки з урахуванням нормативних вимог НБУ.

Практичні задачі

Розрахункові вправи за темами (нормативи НБУ, показники ефективності банку, кредитні розрахунки, аналіз ліквідності); відпрацювання алгоритмів розв'язання.

Дискусії

Обговорення актуальних проблем банківського сектору України (цифрова трансформація, фінансова стабільність, євроінтеграція); розвиток критичного мислення та аргументації.

Нормативні документи

Опрацювання законів про банківську діяльність, нормативних актів НБУ, Базельських угод та директив ЄС; формування навичок роботи з банківською нормативно-правовою базою.

ІТ-проєктування

Розробка архітектури банківських ІТ-систем, скорингових моделей та аналітичних дашбордів; застосування знань комп'ютерної інженерії у фінансово-банківському контексті.

Усі методи спрямовані на формування компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія» у галузі фінансів та банківської справи.

Рекомендована література та ресурси

Підручники та навчальні посібники (2022–2024 рр.)

1

Крупка М., Андрущак Є., Пайтра Н. та ін.
Банківська система : підручник / за ред. М. Крупки. — 2-ге вид., переробл. і доповн. — Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. — 524 с.

2

Мельник С. І., Шевченко Н. В., Висоцька І. Б.
Банківська система : навчальний посібник у схемах і таблицях. — Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023.

3

Ковальчук І. П.
Інновації в банківському секторі України: виклики та перспективи розвитку // Фінансовий простір. — 2023. — Т. 27, № 1. — С. 55–63.

4

Корнєєв В., Забчук Г., Іващук О., Винник Т., Рудан В.
Компаративний аналіз банківського кредитування підприємств України в умовах війни // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. — 2024. — № 6(59). — С. 11–23.

5

Центр економічної стратегії
Банківський сектор під час війни: виклики та перспективи. — Київ, 2024. — 45 с. — Режим доступу: <https://ces.org.ua/reports/bankivskyj-sektor-pid-chas-vijny>

6

Національний банк України
Звіт про фінансову стабільність. — Київ : НБУ, 2024. — 142 с. — Режим доступу: bank.gov.ua/ua/stability

7

Національний банк України
Звіт про діяльність банківського сектору за 2023 рік. — Київ : НБУ, 2024. — 112 с. — Режим доступу: bank.gov.ua

8

Політило М., Хома І., Чубка О., Ярошевич Н., Якимів А.
Фінанси, гроші та кредит : навч. посіб. — Львів : Новий Світ-2000, 2022. — 234 с.

Нормативно-правова база

→

Закон «Про банки і банківську діяльність» № 2121-III
zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14

→

Закон «Про Національний банк України» № 679-XIV
zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14

→

Закон «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» № 4452-VI
zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17

→

Постанова НБУ № 351 від 30.06.2023 «Про визначення банками розміру кредитного ризику»
bank.gov.ua/ua/legislation

Офіційні ресурси та фахові видання

Національний банк України bank.gov.ua	Фонд гарантування вкладів фізичних осіб fg.gov.ua
Верховна Рада України zakon.rada.gov.ua	Міністерство фінансів України mof.gov.ua
Державна служба статистики ukrstat.gov.ua	Журнал «Фінансово-кредитна діяльність» fkd.org.ua
Журнал «Економіка та суспільство» economyandsociety.in.ua	